

Tas Latweeschu draugs.

1839. 14 Dezbr.

50ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Pehr nawas. (6 Dezbr.) Zanni gaddâ 1823 gaddijahs, ka wilks tē pah̄r walneem nahze pilfatā, sakehre funni un ar to muttē dewahs atpakkat meschâ. Preeksch pah̄ri nedekahm atfal wilks muhs irr apmeklejis, tatschu ne tã, kã tas preeksch 16 gaddeem, plehsdams un laupidams, bet til no fehtas us fehtu meerigi eedams un lufhodams, woi no labba prahta winnam ne fo ne dohschoht. Tomehr wissur ispehres, wehl pee laifa raudsija isklucht no scha neganta pilfata, kur winnu til gauschi eenihde, un luhl' par laimi atradde wahrtus, un zaur scheem steepahs us for-statti. Arri tē ne weenam ne darrija taunu, bet taifni gahje us sahgu-dsirnawu, tur drufjin israudsiht fehtu un kas tai eelschâ. Bet tur laudim wehl masak patikke, ka nahze tohs apmekleht un fehtu ismekleht, nehme tadeht bissi, un us weetas winnu noschahwe. — Schai seemâ muhsu mallâ dauds wilku; staigala barrôs pa peezeem, ir pa astoneem. Tapedz arri ne warr brihnotees, ka tee ne fenn nabbagam fainneekam, kas lihds 4 werstes taht no pilfata dsihwo, kahdâ wakkarâ aisnesse ir zuhku, ir funni. —

(J. S. R.)

Is Widsemmes. Tahdâ gaddâ, kahdu Deews muns scho gadd' dewis, kur daschâ widdû zits fainneeks ne weenu faujinu rudsu naw dabbujis no fa-weem laukeem, zits apsehjis gan ar sawu paschu sehflu, bet maisi nezepjis, kã pah̄ri reisu ween, tahdâ gaddâ muhsu lautini gan atsiht, kahds labbums teem ar tahm magasinehm, un ka ar pateilshanu japateiz waldishanai par to, ka gahdadama gahda, lai ar magasinehm eet tahdâ sinnâ, ka laudim tahs teescham par glahbschanu tufschâ pawassaras laikâ. Pee tahdas tehwischligas gahdashanas arri tas peederr, ka augsta waldishana usteiz un ar gohdu peeminn, kad kur kahdâ walsti paggasta teefa un paggasta wezzaki par magasihni it ustizzigi sinnajufchi un gahdajufchi, un ka tahdu sawu usteilshanu darra sinnamu, lai zittas walstis arri dsennahs un muddahs us to paschu gohdu. Woi nu schi lappina gan buhtu wehrtã, ka to sawz Latweeschu draugu, kad ta negahdatu, lai mihteem Latweescheem sinnam teef, kurrâ widdû kauschu preekschneeki tahdu gohdu pelnijufchi? Ar preeku tadeht no Widsemmes Latweeschu awiseshm N° 8. schinni gaddâ, kas kauschu rohks aplam nenah̄t tã, kã schi lappina, usnemfim to Aud-dinaschanu, kas wisseem, kam ween Latweeschu mehle, buhs par leelu lusti. —

”Us pawehsu tahs augstas Keiseriffas Gubernementes=waldifchanas no 1mas fwerfchu mehnescha deenu, isgahjuschá gaddâ, tahs nopelnas daschas Pagastulohjeklu zaur to 3fcha nummeri tahs Latweefchu Uwises sinams darrihts, kad nu ka augsta Keiseriffa Gubernementes=waldifchana no to 4tâ f. g. sub N° 4350. pawehlejusi, schahdu fluddinaschanu pehz useefchanu tahs Pagastalohjekleem, turra ta waijadseja buht. —

”Ra pee pildifchanahm tahs maggafines tee tur buhdami Pagastas=Zeesas lohjekli, fewifschli tas preekschsehdetajs Maatz Rauf, un tee Pagastas=wezjakaji Uns Pehterfohn un Pags Bernik zaur neapnikkufchu gahdaschanu eetaifijuschi irr, to fewifschku nopelnu pee tahs leelgrahwu ustaisifchanas tur pretti tam Pagastas=Zeesas preekschsehdetajam Jurre Rung nowehlehts u. t. j. p. to peepildiht, ta schadu leetu wisseem par sinnu tohp fluddinahts.““ Limbaschds tanni 19tâ August 1839. Ad mandatum. G. B. v. Delwig, Kreis=Zeesas Sekretars.“

* *

Is Stoßmanna=muischas, Widsemme. Kamehr muhsu mallâs semneeki atlaisti par brihweem, tamehr teem, kam mahjas naw, gan ar ween par leelu preeku irr, dabhuht sinnaht, fur kahdas gribb isdoht us renti. Zê appakfch muhsu muischas us nahkoscheem Jurgeem isdohs 3 mahjas, katru no 11 dahlderu 72 grafchu wehrtibas, us klausifchanu pehz wakku=grahmatas.

Is Dschuhlfstes draudses, Kursemme. Da Widsemmi un Kursemmi gan retti wairs atrohdahs basniza, kam naw ehrgesles; bet zittahm draudsehm tatschu wehl labba ehrgelneeka truhfst. Zapehz waijaga, doht sinnaht, kâ tē us mahzitaja muischas, woi pee pascha muhsu zeeniga tehwa Wilpert warroht isklausinaht pah jaunu, labbi ismahzitu ehrgelneeku, kas turklast laifam arri labbi derrehs par skohlmeisteri.

Is Sprantschu semmes. Gan ta jau wezza mahziba, ka kad dsikfi semmē rohlf, labbi buhs fargatees no teem daschadeem twaikkeem, kas no semmes eekfchas uskaphj; jo zitti eedeggahs brihnum' lehti un zitti jau no few pascheem til nahwigi, ka zilwekeem woi lohpeem pee deggon' nahkufchi, tohs jau nonahwe. Bet laudis tol zittâs mallâs wehl ar ween til nebehdigi, akkas woi pagrabbus rakdami, woi paschi kalnu=razzeji buhdami, ka retti kahds gads aiseet, kurrâ ne buhtu nelaimē notikkufe. Zâ arri schinnî gaddâ notikke. 9tâ November strahdaja 29 wihri ne tahl no Mons=pilsata, tannîs lohfi dsikkâs bedrēs, fur weenâ gabbalâ ohgles isrohlf; bet us reis twaifi eedeggahs pee tahm swezzehm un us azzumirkli wiffa bedre bija weenâs leesmâs, kamehr no ahrenes flaidraks gais ar warrenu trohsni peeschahwahs. Weens no teem strahdneekem us weetas irr noflahpis, 24 irr breefmigi noswillufchi, bet teem 4 zitteem leela flahde ne notikkufe.

Amos, tas gans no Zekōas.

L i b d s i b a.

Amos, tas gans un dseedatajs no Zekōas, nonahze no teem kalneem us Jerusalemi un rahdijahs lauschu preekschá un dseedaja sawas brangas jaukas dseef-

mas. — Bet jebſchu gan winsch Iſraëli ſtipri pahrmahzija to grehku deht, un jebſchu gan winsch bahrgi rahje Iſraëta-behrnu kalpa-prahtu, tomehr laudis lab-praht winna wahrduſ klauſija. Jo winsch dſeedaja ar ſpehku un tomehr ar jau-kumu, to pateſibu ſtuddinadams zaur jaukahm lihdsibahm un mihligeem ſtah-ſteem. — Un winna ſtuddinafchanas laudim gauſchi gahje pee firſs.

Tad zehlahs Amazius, weens preeſteris eekſch Bet-el un nogahje pee Amofa, ka winsch no ta mahzitohs arri tà runnaht un dſeedaht, ittin kà Amos dſeedaja, un kà tee laudis ſchim arri tàpatt peekriſtu, ittin kà tee Amofam peekrittufchi. — Tà tad nu winsch zerreja tohs laudis no Amofa un no teem wahrdeem winna ſtuddinafchanas nogreest un tohs pee ſweſcheem Deeweem peewest. Jo Amazius ne bija preeſteris ta dſihwa Deewa, bet gan weens preeſteris to ſeltu tekku, ko Jerobeams bij uszehlis eekſch teem pilsfateem Dan un Bet-el. Un Amazius grippedams ir Fehninaam patikt, ir ſew paſcham katru dſihwi ſagahdaht, un tadeht winsch bij apnehmees wehl us preekſchu tohs laudis us beſdeewibas zekkeem wad-diht, ittin kà tee jau lihds ſchim wiſſadà beſdeewibà eekrittufchi.

Tapeh; nu pee Amofa peegahjis, winsch to jautaja un ſazzija: "Kas tu tahds eſſi, ka tu tà mahki runnaht ar ſpeh;zigeem wahrdeem un ka tee laudis tewim paſlauſa?" —

Amos tam arbildeja un ſazzija: "es eſmu weens gans no Zekòas."

Tad Amazius waizaja tahſaki: "kà tad taws tehws temi tif gudri ismah-zijis, jeb kahdà praweekſchu=ſfohlà tu eſſi bijis, ka tu mahki tif ſkunſtigi un taf tif jauki dſeedaht?" —

Amos ſazzija: "es ne eſmu ne kahds praweets nedſ arri kahda praweeta dehls, bet no maſahm deenahm es eſmu ſawa tehwa lohpus gannijis un meſcha ohgas nolaffijis."

Tad isbrihnijahs Amazius un waizaja: "kas tad tewim mahzija tahdus war-renus wahrduſ runnaht?" —

Amos arbildeja: "to darrija ta Kunga gars." —

Un Amazius ſazzija: "kurrà nammà tad tas Kungs tewim atſpihdejis un kahdà ſwehtekli winsch tewim parahdijahs?" —

"Tanni," — ſazzija Amos, — ko tas Kungs ſewim uſtaifijis us Zekòas kalneem, un kas ſteepjahs lihds pat ſemmes gallam." —

Pahr ſcheem wahrdeem Amazius ſadufmojahs un ſazzija: "tu runna eekſch tahdeem patumſcheem wahrdeem, ko ne warr ſapraſt. Es tawas wallodas ne ſaprohtu." —

"Tas gars ſaproht, kas ta garra irr," — ſazzija Amos.

Bet Amazius ne ſapratte, ko Amos ſazzijis, jo ta Kunga gars ne bij ar winnu. Un tas noſtaigaja pee Fehnina un apſuhdſeja Amofu, liſchkodams un ſazzidams: "Amos prett tewim dumpi zek un winna wahrdi ſajauks wiſſu to ſemmi."

Tà Amazius runnaja, jo winsch ne aſinne to garru, kas Amofu walbija un tam tahdus ſpeh;zigus wahrduſ runnaht mahzija.

Bet Amos atkal dewahs us teem kalneem Zekòas.

No firds pilnibas runna ta mutte, ta fakka tas pestitajs. Tapedz lai ne zerre jeb kad spehziigi runnaht pahr tizzibas leetahm, kas pats no firds naw tizzigs. — Mahziba gan irr labba leeta, un sinnafehana weens jauks glihtums, bet ne tee mahziti, ne tee gudri, bet gan "zeef no Deewa garra teef dshiti, tee irr Deewa behrni," un "ja man buhtu praweefchu mahziba un wiffa arfihfehana un es sinnatu wiffus noslehpmuus un man ne buhtu ta mihlestiba (prohti: ta ihstena mihlestiba us Deewu), — tad es buhtu ffannigs warsch jeb swannigs swahrguls," mahza fwehts Pahwuls. — Tapedz gan daschu reisi noteef itt la pee Amosa, ta la tas apustuls mahza, fazzidams: "tahs pasauls gekkibu Deews irr isredsejis, ka winsch tohs gudrus kauna listu. Rln.

Preekshaja lappâ drikketajs irr missejees, tahs rakstu-sihmes: "A. B." likdams appatsch tahs fluddinaschanas, un ne appatsch teem wezzehwu fakkameem wahrdeem, fur tok ween wajjadseja buht.

Fluddinaschana.

Ea beedriba, fo fauzam: Latweefchu wallodas kohpeji, leef fluddinaht, ka wehl warr dabhuht pirkt no winnas grahmatahm, lam wahrds: "Daschadu rakstu krahsjums;" un prohti te Rihga pee sfoklas-funga Buchholz, kas winnai taggad par fiktehru un ne tahl no pils dshwo, ais Rihges leel-sfoklas. Pirma dalka maks 20, ohtra 15, trescha 30, zettortas pirma puse 12½, zettortas ohtra puse 7½, bet lihds ar leelu swaigsnu rulli 17½, un peekta dalka 15 kap. fubr. n.

Sinna, zil naudas 13. Dezember-mehn. deenâ 1839 eefsch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. K.	Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. K.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 30	1	pohdu (20 mahrzineem) wafku	7 —
—	meefchu, 100 mahrzin. smaggu	1 5	—	tabaka	— 65
—	kweefchu, 128 mahrzin. smaggu	2 50	—	fwesta	2 35
—	ausu	— 65	—	dselses	— 75
—	stru	1 50	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 35	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	1 80	—	kannepu	— 90
—	bihdeletu kweefchu = miltu	3 50	—	schichtu appinu	2 50
—	meefchu = putraimu	1 50	—	neshichtu jeb prezzes appinu	1 80
—	eefala	1 10	—	muzzu filku, eglu muzzâ	9 —
—	linnu = sehklas	3 —	—	lasdu muzzâ	9 25
—	kannepu = sehklas	1 25	—	smalkas fahls	4 50
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 75
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1 —	—	wahti brandwihna, puffdegga	6 25
			—	diwdegga	8 50

Brithw drikket. No juhrmaks-gubernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napier sky.

Latweeschu drauga

p e e l i f f u m s
pee № 50.

14 Dezember 1839.

S i n n a

vahr

tahm swehtdeenahm un swehtku deenahm, kas Luttera basnizas tohp swehtitas.

IV. Jauna gadda deena.

Jau preeksch Jesus peedsimschanas bija teem Rohmereem saws aprehkinahts jebfschu ne ihsti riktigs gads, kam bija 365 deenas un 6 stundas, fo winni ar pirmu Janwar mehnescha deenu eesahze. — Schè warram peeminneht, ka 45 gaddus preeksch Jesus peedsimschanas tas Rohmeru keisers, kam wahrds bija Julius Zesars, tà kà to brihd dohmaja, gan riktigu kalenderu bija farakstijis un weena gadda rohbeschus us 365 deenahm un 6 stundahm nolizzis; bet pehz gaddu simteneem zilweki nojehdse, ka ne bija riktigi rehkinajis, kamehr tai gaddà 1582 pehz Jesus peedsimschanas tas pahwestis Gregors XIII. Rohmas pilssehtà kalenteri no jauna pahrraudsija un atradde, ka Julius bija 11 minutes un 15 sekundes gaddam peelizzis klah; jo ihsteni tikween 365 deenas, 5 stundas, 48 minutes un 45 sekundes gaddam irr, — un tà bija tai peeminnetà 1582 gaddà pa teem pahrgahjuscheem 1627 gaddeem 10 pilnigas deenas klah peeauguschas, un nu winsch pawehleja tai paschà gaddà to zettortu Oktober mehnescha deenu par peezipadsmitu skaitiht. Pa tam nu jau atkal pufstrescha simts gaddu aisskrehjuschi un jaunais kalenders atkal 2 deenas no jauna jeb pa wissam kohpà 12 deenas preekschà tizzis, un kad 1900 gaddus skaitih, tad 13 deenas preekschà buhs. Wissas Giropas semmes walslibas laikus rehkina pehz jauna, bet mehns Kreeru semmes pawalstneeki pehz wezza kalendera. — Tad nu kà jau sinnam, wezzi Rohmeri eesahze jaunu gaddu 1ma Janwar mehnescha deenu. — Kà jau weenumehr pagani, swehtija tee scho deenu ar wissadeem grehzigeem eeraddumeem, un tahdahm islusteschahanahm, kas nei Deewam warr patift, nei gohdigeem zilwekeem. Tapehz tee pirmi krisiti laudis nosauze Rohmeru jauna gadda deenu par wella swehtkeem. Schee ispuschkoja durwis ar wissadeem puschkeem un pufkeem, eededsinaja nammòs pa tuhstoschahm swezzehm — un tas nu gan naw grehks; — bet tee arri zauru nakti un deenu bes sahda ehde un dsehre un pawaddija sawu jauna gadda deenu neschkihstibà un wissadòs grehzigòs preeksòs. — Zuhdi atkal pehz sawas laiku rehkinaschanas gaddus skaitija un teem bija ihpascha jauna gadda deena Septembera mehnesi ap to laiku, kad deena un nakts weenà garrumà irr, tà kà tas wehl scho baltu deenu noteek. — Tad nu starp Zuhdeem un paganeem Jesus zeenitaji pa masam wairojahs un, winnu starpà dsihwojoh, zitti ar paganeem, zitti ar Zuhdeem reisè sawu jaunu gaddu eesahze. — Bet krisitai draudsei bija wehl fewischki saws basnizas gads, fo winni zittu reis ap leeldeenu, — ap Mahrias pasluddinaschanas deenu, — ap seemas swehtkeem un beidsoh 1mà

atwentè fwehtija, tà fà arridsan meh's to darram. Zebfchu hru gan tas: kristihts pulks, kas Rohmeru rohbeschòs dshwoja, lihds ar scheem gadda eefahumu flaitija, no pirmas Janwar mehnescha deenas, tad tomehr tee kristigi ne sagahnija scho deenu, tà fà tee pagani. Turpretti atschkiramees no paganu buhschanas, tee labbak zauru deenu ne ehde, ne fà tee buhtu padewufchees paganiskai lohpu buhschanai. — No tam ar gaddeem zehlehs, fà wehlaki kristitas draudses weenumehr gaweja schai deenà. Lihds 6tam gaddu simtenam tilke schi deena faulka par a stotu deenu, tapehz, fà schi deena irr ta 8ta pehz Jesus peedsünfchanas fwehtkeem, bet 7tâ gaddu simteni to nosauze par Kristus apgraisfchanas deenu, us fo arri tahs deenas ewangeliums rahda. — Tai 1222trâ gaddâ pehz Jesus peedsünfchanas tilke Okswordes pilsehtâ Engländeru semmè un 1244 Lijones pilsehtâ Sprantschu semmè ta 1ma Janwar mehnescha deena par ihstenu fwehtku deenu eezelta un wehl naw wis pahrlaeku ilgi, fà to paschu wifas zittas walslibas eezehle par jauna gadda eefahkuma deenu; jo tas notikke Sprantschu semmè 1564 un Skottu semmè 1600 gaddâ pehz Jesus peedsünfchanas.

Gan eefahkumâ kristitas draudses turrejahs pa gohdam wissadòs kristigòs tiffumòs, bet ar gaddeem un gaddu simteneem tilke, Deewam schehl, schi spohscha debbes gaifma aptumfchota un pahrwehrsta, tà fà no winnas ne kas dauds wairak ne atlikke, fà ween tas wahrds: kristita draudse. Bet Jesus pateefibas gaifchums bija fà sud-din isjuddis, un winna weetà apsehdehs gekkiba un zilweku peelikkumi, fo basnizas tehwi saweem klauftajeem preefschâ melloja un arridsan paschi darbòs rahdija. Klau-faitees to negantibu, fà no 7ta gaddu simtena lihds tam laikam, kad 1300 gaddi bija pahrgahjuschi, Sprantschu semmè schi pirma Janwar mehnescha deena kristigàs basni-zàs tilke pawaddita. — Jan Steppina deenâ, tas irr ohtrâ seemas fwehtku deenâ, eefahzehs wiffa fataifschana us scheem gekku fwehtkeem. — Tâ winni paschi to brihd schohs fwehtkus sauze un teescham gekkibas schè ne trubke, bet bija pa pilnam. — Wifs papreefsch tee preesteri israudsjia weenu no sawa pulka, fo tee johkam par bihfkapu, un prohti, par gekku bihfkapu sauze. Schis tilke isgehrbts bihfkapa drehbès un ar leelu gohdu basnizâ eewests, fur winnam bij fwehtu missu turreht. — Tuhliht pehz tam atnesse basnizâ wissadus gahrdus ehdeenus un reibstamus dsehreenus un tee garrigi basnizas tehwi palikke driht itt lihgsini sawâ prahtà. — Gan Jesus sawâ laikâ sazzija: rakstih's stahw: Mans nams irr luhgfchanas nams, — bet basnizas tehwi peedsehruschâ prahtà schè dseedaja blehnu dseefmas, danzoja, dsehre wehl, kildejahs, rahjahs un brihscheem ar zitteem sakahwahs un ne retti ar affainahm rehtahm schkirehs. — Tai paschâ deenâ pehz pufsdeenas sapulzejahs tee appakfcheji basnizas fungi un basnizas deeneri, un scheem bija brihw, schai deenâ tohs augstaku basnizas fungu ammata darbus isdarriht. Tè nu schè pehz wezza eeradduma starp zitteem basnizas fungu darbeem arri lassija preefschâ Mahrias augstu dseefmu no bihbeles, kas atroh dama Luhl. 1, 46—55, bet kad to 52 pantinu lassija, fur tee wahrdi stahw: Wifsch gruhsch tohs stiprus no augsteem krehfleem un pazett tohs pasemmigus; tad atskanneja lehms un brehtschana bes galla. Schohs wahrbus 15 lihds 20 reisehm atnemdami, tee brehze weenâ brehtschanâ, plauk-stas kohpâ fisdami: Wifsch gruhsch tohs stiprus u. t. j. pr. — un prahtigam zilwekam, to dsirdoh't, bija jadohma, fà basniza effoht pilna ar ahrprahtigeem laudim. Kad nu schi gekkiba bija beigta, tad atkal ikweens steidsehs ar steigfchanu sweschàs dreh-

bës isgehrbtees, un isphohse sawu|gihini ar daschadahm ehrmigahm larwehm^{*)}, tad gekku bihskapu zehle rattôs un waddija to ar leelu garwileshanu pa wissahm pilssehtas eelahm. Zitti no ta pulka dseedaja pilnâ rihklê wissadas schubpu dseefmas, kurras dsîrdoht, gohdigam waigam janofarkst. — Redf, tà tas bij to brihd ar kristigas basnizas tehweem! — Kur gan schê Jesus gaischums warreja misi! Gekhiba apgahnija swehtas weetas! — Bet kur tad tomehr wansch mitte? — Wansch mitte bih belê! bet swehti basnizas tehwi ne lahwe laudim tē eekschâ lassih! Semmes sahls bija gekkis palizzis; ne bija, ne ar ko sahliht un kristihts pulks smirdeht smirdeja sawôs grehku puëschôs! — Ak laiki, ak gekkibas un tumfibas laiki! schausch alas pahremem, juhs peemimmoht.

Rohmeru paganu waldischanas laifôs jauna gadda deenâ mehdsē draugi zits zittu apdahwinah, ar wihgehni un zitteem kohku augteem, ar meddu jeb arri ar naidu, un wehleja turklaht weens ohtram labbu laimi, un tas bija gan itt peederrigi; jo ikweenam peenahkâhs, ne ween jaunâ gaddâ, bet ikdeenâ sawam tufscham brahtam dsihwi atweeglinah; bet wehtaki dohmaja tee nabwaga kahrtas laudis to kahdu likkumu effam, no baggateem dahwanas luhgtees; un tà wehl lihfs schai baltai deenai, wisswairaf pilssehtôs, warr dabhuht redseht, ar kahdu smaïdigu laimes wehleschanu dasch lischkis lunkahs preeksch baggata, gaididams kahdu dahwanu, un ne retti arri us semmehm atrohnaht leeki draugi, kas rohku dohdami un luhpas skuhpsidami, ar skaisi ismekleteem wahrdeem zits zittam us jaunu gaddu laimi wehle; bet scheknis tupp pakauft, sohbus rahdidams un nurd: »kam to tew waijaga!«

Arri muhsu tautâ deefgan ehmi rohnahs, ar ko jaunu gaddu eefahk. — Ikweens gribb paredeht sawu nahkamu likteni. Jauna meitina gribb sinnaht, woi tiks scho gadd isprezzeta un eet tumfâ, us awju kuhiti aittas kert; ja aitu nokerr, tad sitta zerriba; — ja ammu, nu tad preezigs prahts. Deefgan ehmoschanas ar laimes leeschahanahm, kur iskaufetam wakkam jeb ahwai peemehro praweeschu spehkus. Wihri un seewas eet wakkara preeksch durwin klauitees, woi ne dsîrd attahlu kur kahdu trohksni, un kur tahdu nomanna, tai puffē raddôs un kaiminds effoht liktis tai gaddâ. — Wissi tahdi johki gan ne buhtu skahdigi, ja tahdeem ehmotajeem ne buhtu turklaht siupra tizgiba, kas tohs us preeksch-deenahm ar bailibu pilda, kad winnu ehmoschana teem us nelaimi rahda. — Zitti nemm dseefnu gramatu, usleek wirs galwas un tad eet, pah-tarus skaitidami, apfahrt istabai; ja nu usschkirahs tahs dseefmas no kristigas un deewabihjigas dsihwoschanas, tad wehl zerre to gaddu dsihwoht, bet ja mirschanas dseefmas, tad jau effoht jamirsi; ja dseefmas no swehtas kristibas, tad leekoht tai gaddâ kristiht, u. t. j. pr., bet pa wissam preeziga ta sinna effohti, kad jaunahm meitahm usschkirahs tahs dseefmas no laulibas. Tē brihnums gan, ka lassitaji, mahziti gramatreeki, kas gan ohtru baußi no galwas mahziju schees: Tew ne buhs Deewa tawa Kunga wahrdu neleetigi walkah, tomehr Deewa swehtus wahrdu, kas ikweenam us to eedohti rohkâ, lai no teem dsihwoschanas gudribu smekahs un eepreezinahchanu atrohd un us Deewu sirdi zilla, — tà neleetigi walko pee blehnu tizzibahm un mahneem. Beidsoht pa wissam grehzigs irr tas eeraddums, arri jauna gadda nakti tà pat tschiggands ar peedsehruschu prahtu pawaddiht, kâ jau runnajam tai nodalkâ par seemas swehtkeem.

*) Larwe irr no drahnas jeb no papihra istaisihts preeksch = leekams gihmis.

Lai tad wiffas tahdas nederrigas eerafchas pee mums ar ikweenu jaunu gabbu suddin subd; lai kristigi tikkumi weenumehr augtin aug, un kad mehs jaunâ gaddâ zitteem laimi wehlejam, tad lai muhsu wehlešana irr firsniga, ne tik wahrdoos ween, bet lai meklejam arri zaur darbeem parahdiht, ka muhsu firds tohs isrunnatus wahrduis irr fajuttusi. Lai jauna gadda rihtâ kristihs brahlis brahtam usfauz: »bihstees Deewu, mihle winnu un palaujees us scho wiffuwaldigu Tehwu; mihle sawu tuwaku, ne ween ar wahrdeem, bet jo wairak ar darbeem; mihle arridsan patš ferwi, to darri-dams, us ko tewi Deews schat pasaulê aizinaja, dsihwo weenumehr pehz Jesus preeksch-sihmes, tad arridsan schis gads, jebfchu buhtu tas pehbigais, tew palihdsehs eekrah-tees tahdas mantas, ko kohdi un ruhfa ne ehd, un pehz kurrakam sagli ne rohê, bet kas geldigas irr no muhschibas us muhschibu.

45.

Atwentes dseefma.

Meld. Al Jerusaleme, mohdees.

1. Deews, mehs dseedan tew par gohdu, Al scheho muhs, nogreesi fohdu; Usnem' scho flawu schehligi. Kungs, mehs lihgsnigi tew teizam, Tew flawu par to atnest steidsam, Ka tu mums Jesu dahwini. Tew augsti zeenijam, Scho mihlib' atsihtam, Kas muhs pestij's. No muhschibas Tu biji tas, Kas ka mihlsch tehws apschelohjohs.

2. Tewi asihht, wilkt pee ferwi, Tu, Deews, scho dsihwibu mums dewi, Un jau wirs semmes aplaimo. Tehws, wehl wairak muhs apfwehtihht, Un pasaul's gruhtibas mums lehtihht, Tu debbes preeku eeschhako; Ta tu ar dsihwibu, Tik patt ar mirschanu Muhs apfwehtij's; Itt schehligi, Tu apgahdi Mums laimi, ne kad nelaimi.

3. Kad mehs wehl eeksch grehtu saitehm, Un mohjiti zaur wianu kaitehm, Schê tumšâ prahtâ maldijam; Wehl ne prattam tawu prahtu, Tad Deews, tu arr' jau biji klahfu, Muhs glahbt, lai ferw ne pohstijam. Tu muhs firdschehligi No meega uszehli Un no grehceem; Uygaismoti Un swehtiti Tew, Deews, atsihtam gaischaki.

4. Teizeet to ar flawas dseefmahm, Tas Deewa dehls no fohda breefmahm, Schê mirdams, muhs irr pestij's. Kristus fappâ ne palikke, Zaur to mums fladra sinna tilke, Ka Deews muhs schelohj's, swehtij's. Deews irr falihdsinastê, Tam us mums schehligs prahtê; Glawa Deewam! — Tur muhschigi Mehs isglahbti; To teiksim muhscham lihgsnigi.

13.

Seemas swehtku dseefma.

Meld. Klauset, kahda balfs stann gaisê.

1. Lihgsni lai mehs Deewu teizam, Sirsnigi, Skannigi, Lai to Kung' apfweizam; Lihds ar eng'leem, Deews, tew arri Pateizam, Slaweizam, Ka schê debbes garri.

2. Zilweks, kas tu grehtos grimmihs, Ugreesees, Preezajees, Pestitais irr dsimmihs! Winsch itt nabbags schê atnahjis, Ispehtihht, Apfwehtihht Grehzineekus sahze.

3. Kas isgudrohs Deewa prahtu? Tak patee' Muhs gan Deews Wahrgs ne suddinatu. Labpraht Deewa dehls schurp nahjis; Ka Deews muhs Sudduschus Mihlo, winsch irr mahjis.

4. Resseet Jesum flaw' un gohdu, Pateizeet, Peelehdseet To, kas nogrees' fohdu; Winsch, muhs mihledams, schê zeetis Gruhtibas, Mohzibas, Itt ka kahds neleetis.

5. Kas wehl grehtu pehz schê randa, Lai steid' klahf, Meerinaht Sirbi sawâ gaudâ. Lai us Jesus wahrdeem zerram Tizzigi, Lihgsnigi, Ja ween tam peederram.

6. Ja tew, zilweks, gruhtas mohkas, Winsch zeesch lihds, Un palihds, Dohdees winna roh-kas; Jesum, kas tik laipnigs rahdahs, Ustizzi, Behrnischki, Winsch tew laim' apgahdahs.

7. Wahji no ta spehtu dabbu; Gruhtaka Dshiwida Tam bij mums par labbu. Jhsu brihdi mums schê behdas, Debbes Muhschigi Beigfees, kad firds ehдахs.

8. Tew, mans glahbejs, pakkal dsihschohs, Pawahji, Palihdsi, Ka tew klausihht zihschohs. Tewim, awots swehtu preeku, Dshiwoschu, Nomirschu, Pee tew ween paleeku.

13.